פרשת וישב

פרשת וישב היא פרשת השבוע התשיעית בספר בראשית. היא מתחילה בפרק ל"ז פסוק א', ומסתיימת בפרק מ' פסוק כ"ג.

- **סיפור מכירת יוסף**- זה סיפור לא פשוט על שנאה הולכת ומתגברת בין יוסף ואחיו עד לנקודת שיא בה מחליטים האחים להרוג אותו ורק לאחר התערבות ראובן , האח הבוגר, הם משליכים אותו לבור ובכך נפטרים ממנו. הגורמים לשנאה העמוקה בין האחים הם רבים. האחים בוחרים בדרך בעייתית וקשה שכתוצאה ממנה אביהם נשבר ואחיהם נמכר לארץ זרה.

- **סיפור יהודה ותמר**- מספור זה ניתן ללמוד על נישואין בתקופת האבות, על עגינות וחוקי ירושה. ניתן להכיר עוד צדדים בדמותו המעניינת של יהודה.

- **יוסף בבית פוטיפר**: יוסף נמכר לסריס פרעה פוטיפר. הוא מוצא חן בעיני אדוניו ומופקד על הבית. אשת פוטיפר מבקשת לפתות את יוסף והוא מסרב. אשת פוטיפר רוקמת האשמה נגד יוסף וטוענת כי הוא ניסה לאונסה. פוטיפר כועס ומשליך את יוסף לבית הסוהר .

- **חלומות שר האופים ושר המשקים** – יוסף פוגש שני שרים בבית הסוהר עוזר להם בפתרון חלומותיהם .

<u>נושאים לדיון והעמקה:</u>

- קנאה בין אחים – כיצד על ההורים לנהוג מה אחריות האחים ?
- נקמה- מקורותיה וכיצד יש להתמודד עם רגש הקנאה?
- חלומות – תרבויות שונות התעסקו בנושא החלום ופתרונו.
- שמות ומשמעותם בתנ"ך וכיום.
- מעמד האישה וזכויותיה – מתוך סיפור תמר בפרשה וכיום.

מעמד האדם	וַיֵּט אֵלָיו חֶסֶד – יוסף מרגיש את ההטבה במצבו ואת החסד הנעשה עימו. מהו חסד? עמותות רבות עוסקות בחסד – מתי זקוקים לחסד? מי יכול לעשות חסדים? האם אתם מכירים אנשים / קבוצות הזקוקות לחסד? גם אתם יכולים לעשות חסד עם אחרים- חשבו למי וכיצד.
תרבות מתחדשת	כותנת פסים- מה ייחודה של אותה כותנת או אותם פסים שבעזרתם הצהיר יעקב על העדפתו את יוסף? הרחיבו ידיעותיכם בנושא. נושא הביגוד בתנ"ך חוזר במספר מקומות- בגדי הכהן, מעילי הנביאים, בגדי תמר ועוד- מה מסמל הבגד בכל אותם סיפורים? מה אפשר ללמוד על תרבות אבותינו מהבגדים?
עולמם של אבותינו	חשיבותו ומשמעותו של חלום ופתרונו בסיפורי התנ"ך – יעקב חלם ביציאתו מהארץ, יוסף חולם, שרי מצרים ופרעה חולמים- למדו עוד על חלומות בתנ"ך . חֹתָמְךָ וּפְתִילְךָ וּמַטְּךָ – מה משמעות שלושת החפצים אותם השאיר יהודה כעירבון לתמר? חותמת בתקופת האבות הייתה דרך לזהות אדם . מומלץ לבקר במוזיאון ארצות המקרא ולהרחיב ידיעותיכם בנושא.

ערכים אז והיום	וְיִשְׂרָאֵל אָהַב אֶת-יוֹסֵף מִכָּל-בָּנָיו כִּי-בֶן-זְקֻנִים הוּא לוֹ וְעָשָׂה לוֹ כְּתֹנֶת פַּסִּים – העדפת בן אחד על פני אחיו- האם נהג יעקב נכון? האם יכולה אם או יכול אב להתנהג באמת באופן שווה לכלום? האם כל ילד זקוק בדיוק לאותו יחס? מתי יחס שונה הוא ראוי מתי לא? וַיִּשְׂנְאוּ אֹתוֹ וְלֹא יָכְלוּ דַּבְּרוֹ לְשָׁלֹם – שנאה בכלל ושנאה בין אחים היא דבר קשה וכמו שרואים בפרשה גם עלולה להוביל למעשים קיצוניים. כיצד צריך אדם להתמודד עם רגש שנאה לאדם אחר? מה תפקיד ההורים כאשר הם חשים שקיימת שנאים בין ילדיהם? איזו אחריות צריכים היו לקחת האחים על המצב? כיצד הייתם נוהגים אתם? וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת-דִּבָּתָם רָעָה אֶל-אֲבִיהֶם – בארץ יש חוק העוסק בהוצאת דיבה מה קובע החוק? מה דעתכם על התנהגותו של יוסף? האם נתקלתם פעם במקרה של הוצאת דיבה? האם נהגתם פעם כיוסף? איך הרגשתם? מה למדתם מסיפור זה ותוכלו ליישמו בחייכם? סירובו של יוסף להצעת אשת פוטיפר וגם : וְלֹא-זָכַר שַׂר-הַמַּשְׁקִים אֶת-יוֹסֵף וַיִּשְׁכָּחֵהוּ – גם לא זכר וגם שכח הכרת תודה היא ערך חשוב האם הכרת למישהו תודה בעברכם? כיצד ראוי להודות למי שעוזר / תומך בכם? למי אתם מודים ועל מה?
דמויות אז והיום	יעקב אחריי למערכת היחסים הבעייתית בין ילדיו – מדוע המקרא בוחר לספר לנו סיפור לא פשוט על המשפחה שממנה יצאו כל שבטי ישראל? וַיַּחֲלֹם יוֹסֵף חֲלוֹם וַיַּגֵּד לְאֶחָיו וַיּוֹסִפוּ עוֹד שְׂנֹא אֹתוֹ – יוסף מספר למשפחתו חלומות המגבירים את השנאה והריחוק ביניהם – מה הרגיז את האחים ?האם יוסף נהג נכון כשסיפר על חלומותיו?
דילמות אז והיום	מה דעתכם על מעשיה של תמר בפרשה? היא נאלצה להכריע בין שני ערכים – מהם? כיצד הייתם ממליצים לה לנהוג? עגונה זה מצב המוכר עד ימינו